वृन्दा वृन्दावनी विश्वपूजिता विश्वपावनी ।

पुष्पसारा नन्दिनी च तुलसी कृष्णजीवनी ॥ एतन्नामाष्टकं स्तोत्रं पठन्मङ्गलमाप्नुयात्। वृन्दायै नमः । वृन्दावन्यै नमः । विश्वपूजितायै नमः। विश्वपावन्यै नमः । पुष्पसारायै नमः। नन्दिन्यै नमः। तुलस्यै नमः । कृष्णजीवन्यै नमः ॥ (८)

तुलसी श्रीमहालक्ष्मीः विद्याऽविद्या यशस्विनी।

धर्म्या धर्मावनासक्ता पद्मिनी श्रीर्हरिप्रिया ॥ लक्ष्मीप्रियसखी देवी द्यौर्भूमिरचला चला । षोडशैतानि नामानि तुलस्याः कीर्तयेन्नरः । लभते सुतरां भक्तिं अन्ते विष्णुपदं लभेत् ॥ तुलस्यै नमः । श्रीमहालक्ष्म्यै नमः । विद्यायै नमः । अविद्यायै नमः । यशस्विन्यै नमः । धर्म्ययि नमः ।

धर्मावनासक्तायै नमः।

पद्मिन्यै नमः । श्रियै नमः । हरिप्रियायै नमः । लक्ष्मीप्रियसख्यै नमः । देव्यै नमः । दिवे

नमः। भूम्ये नमः। अचलायै नमः।

॥ तुलसीमहिमा ॥

महादेव उवाच।

विष्णुप्रीतिं करोत्वेषा तरुर्भूत्वा महीतले । शरीरमर्ज्यतामस्याः श्रीविष्णुप्रीतये गणाः ॥ १॥ अस्याः पत्रेण वृन्दायाः पूजितः स्यात् स्वयं हरिः । नान्येनेति सुविज्ञेयं मणिमुक्तादिनापि च ॥ २॥ नामास्यास्तुलसीत्यस्तु पवित्रायाः सुपावनम् । तकारो मरणं प्रोक्तं तद्योगः स्यादुकारतः ॥ ३॥ मृता लसति चेत्येवं तुलसीत्येव गीयते । स्थितः प्रतिदलेष्वस्या मन्त्रो द्वादशवर्णकः ॥ ४॥ अधिष्ठात्री देवतास्यामावां देवीमहेश्वरौ । नारायण उपास्योऽस्याः प्रियेयं वैष्णवी मता ॥ ५॥ (द्वादशवर्णकः अथवा द्वादशाक्षरविष्णुमन्त्रः

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।)

॥ इति बृहद्धर्मपुराणे सप्तमोऽध्याये महादेवप्रोक्तं तुलसी प्रादुर्भावसहिता तुलसीमहिमा सम्पूर्णा ॥

॥ वृन्दावनस्तोत्रम् ॥

वृन्दाटवी सहजवीतसमस्तदोषा दोषाकरानपि गुणाकरतां नयन्ती । पोषाय मे सकलधर्मबहिष्कृतस्य शोषाय सुस्तरमहाघचयस्य भूयात् ॥ १॥ वृन्दाटवी बहुभवीयसुपुण्यपुञ्जा क्षेत्रातिथिर्भवति यस्य महामहिम्नः । तस्येश्वरः सकलकर्म मुषा करोति ब्रह्मादयस्तमतिभक्तियुता नमन्ति ॥ २॥ वृन्दावने सकलपावनपावनेऽस्मिन् सर्वोत्तमोत्तमचरस्थिरसत्त्वजातौ । श्रीराधिकारमणभक्तिरसैककोशे तोषेण नित्यपरमेण कदा वसामि ॥ ३॥ वृन्दावने स्थिरचराखिलसत्त्ववृन्दा-नन्दाम्बुधिस्वपनदिव्यमहाप्रभावे। भावेन केनचिदिहाऽमृति ये वसन्ति ते सन्ति सर्वपरवैष्णवलोकभूम्नि ॥ ४॥ इति वृन्दावनस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

॥ तुलसीस्तुति ॥

तुलसि श्रीसखि शुभे पापहारिणि पुण्यदे। नमस्ते नारदनुते नारायणमनःप्रिये ॥ १॥ मनः प्रसादजननि सुखसौभाग्यदायिनि । आधिव्याधिहरे देवि तुलँसि त्वां नमाम्यहम् ॥ २॥ यन्मूले सर्वतीर्थानि यन्मध्ये सर्वदेवताः । यदग्रें सर्व वेदाश्च तुलिस त्वां नमाम्यहम् ॥ ३॥ अमृतां सर्वकल्याणीं शोकसन्तापनाशिनीम् । आधिव्याधिहरीं नृणां तुलसि त्वां नम्राम्यहम् ॥ ४॥ देवैस्त्वं निर्मिता पूर्वं अर्चितासि मुनीश्वरैः । नमो नमस्ते तुलसि पापं हर हरिप्रिये ॥ ५॥ सौभाग्यं सन्ततिं देवि धनं धान्यं च सर्वदा । आरोग्यं शोकशमनं कुरु मे माधवप्रिये ॥ ६॥ तुलसी पातु मां नित्यं सर्वापद्भयोऽपि सर्वदा । कीर्तिताऽपि स्मृता वाऽपि पवित्रयति मानवम् ॥ ७॥ या दृष्टा निखिलाघसङ्घशमनी स्पृष्टा वपुःपावनी रोगाणामभिवन्दिता निरसनी सिक्ताऽन्तकत्रासिनी । प्रत्यासत्तिविधायिनी भगवतः कृष्णस्य संरोपिता न्यस्ता तच्चरणे विमुक्तिफलदा तस्यै तुलस्यै नमः ॥ ८॥

इति तुलसीस्तुतिः समाप्ता ।

॥ श्रीतुलसी अष्टोत्तरशतनामावली ॥

3% श्री तुलस्यै नमः । 3% नन्दिन्यै नमः । 3% देव्यै नमः । 3% शिखिन्यै नमः । 3% धारिण्यै नमः । ॐ धात्र्यै नमः । ॐ सावित्र्यै नमः । ॐ सत्यसन्धायै नमः । ॐ कालहारिण्यै नमः l 35 गौर्यें नमः l 35 देवगीतायैं नमः l 35 द्रवीयस्यै नमः l 35 पद्मिन्यै नमः l 35 सीतायै नमः । ३७ रुक्मिण्यै नमः । ३७ प्रियभूषणायै नमः । ३७ श्रेयस्यै नमः । ३७ श्रीमत्यै नमः 13% मान्यायै नमः 13% गौर्यै नमः 3% गौतमार्चितायै नमः 13% त्रेतायै नमः 13% त्रिपथगायै नमः । 3% त्रिपादायै नमः । 3% त्रैमृत्यै नमः । 3% जगत्रयायै नमः । 3% त्रासिन्यै नमः । 3% गात्रायै नमः । 3% गात्रियायै नमः । 3% गर्भवारिण्यै नमः । 3% शोभनायै नमः । 3% समायै नमः । 35 द्विरदायै नमः । 35 आराद्यै नमः । j 35 यज्ञविद्यायै नमः । 35 महाविद्यायै नमः । ॐ गुह्यविद्यायै नमः । ॐ कामाक्ष्यै नमः । ॐ कुलायै नमः । ॐ श्रीयै नमः । ॐ भूम्यै नमः । ॐ भवित्र्यै नमः ॐ सावित्र्यै नमः । ॐ सरवेदविदाम्वरायै नमः । ॐ शंखिन्यै नमः 1 3% चक्रिण्यै नमः । 3% चारिण्यै नमः । 3% चपलेक्षणायै नमः । 3% पीताम्बरायै नमः 1 3% प्रोत सोमायै नमः 1 3% सौरसायै नमः 1 3% अक्षिण्यै नमः 1 3% अम्बायै नमः 1 3% सरस्वत्यै नमः । ॐ संश्रयायै नमः । ॐ सर्व देवत्यै नमः । ॐ विश्वाश्रयायै नमः । ॐ सुगन्धिन्यै नमः । ॐ सुवासनायै नमः । ॐ वरदायै नमः । ॐ सुश्रोण्यै नमः ॐ चन्द्रभागायै नमः । ३७ यमुनाप्रियायै नमः । ३७ कावेर्यै नमः ३७ मणिकर्णिकायै नमः । ३७ अर्चिन्यै नमः । 3% स्थायिन्यै नमः । 3% दानप्रदायै नमः । 3% धनवत्यै नमः । 3% सोच्यमानसायै नमः । ॐ शुचिन्यै नमः । ॐ श्रेयस्यै नमः । ॐ प्रीतिचिन्तेक्षण्यै नमः ॐ विभूत्यै नमः । 3% आकृत्यै नमः । 3% आविर्भूत्यै नमः । 3% प्रभाविन्यै नमः । 3% गन्धिन्यै नमः । 3% स्वर्गिन्यै नमः । ३७ गदायै नमः । ३७ वेद्यायै नमः । ३७ प्रभायै नमः । ३७ सारस्यै नमः । ३७ सरसिवासायै नमः । 3% सरस्वत्यै नमः । 3% शरावत्यै नमः । 3% रसिन्यै नमः । 3% काळिन्यै नमः । 35 श्रेयोवत्यै नमः । 35 यामायै नमः । 35 ब्रह्मप्रियायै नमः । 35 श्यामसुन्दरायै नमः । ॐ रत्नरूपिण्यै नमः । ॐ शमनिधिन्यै नमः ॐ शतानन्दायै नमः । ॐ शतद्युतये नमः । ॐ शितिकण्ठायै नमः । ॐ प्रयायै नमः । ॐ धात्र्यै नमः । ॐ श्री वृन्दावन्यै नमः । ॐ कृष्णायै नमः । ॐ भक्तवत्सलायै नमः । ॐ गोपिकाक्रीडायै नमः । ॐ हरायै नमः ॐ अमृतरूपिण्यै नमः । ॐ भूम्यै नमः । ॐ श्री कृष्णकान्तायै नमः 13% श्री तुलस्यै नमः ॥

॥ प्रदक्षिणनमस्कारविधिः ॥

अन्यदुद्धतमं

किञ्चित्कथयामि तवाग्रतः।

प्रदक्षिणे फलं चैव नमस्कारे तथैव च ॥

पञ्चाशद्भिर्भवेत्

लक्ष्मीः शतैश्व विजयः स्मृतः ।

लक्षे तु सर्वसिद्धः

स्यात् नात्र कार्या विचारणा ॥

भविष्यपुराणतः

॥ श्रीवृन्दावनाष्टकम् ॥

मुकुन्दमुरलीरवश्रवणफुल्लहद्वल्लरी कदम्बककरम्बितप्रतिकदम्बकुञ्जान्तरा । कलिन्दगिरिनन्दिनीकमलकन्दलान्दोलिना सुगन्धिरनिलेन मे शरणमस्तु वृन्दाटवी ॥ १॥ विकुण्ठपुरसंश्रयाद् विपिनतोऽपि निःश्रेयसात् सहस्रगुणितां श्रियं प्रदुहती रसश्रेयसीम् । चतुर्मुखमुखैरपि स्पृहिततार्णदेहोद्भवा जगदूरुभिरग्रिमैः शरणमस्तु वृन्दाटवी ॥ २॥ अनारतविकस्वरव्रततिपुञ्जपुष्पावली विसारिवरसौरभोद्रमरमाचमत्कारिणी। अमन्दमकरन्दभृद्विटपिवृन्दवृन्दीकृत द्विरेफकुलवन्दिता शरणमस्तु वृन्दाटवी ॥ ३॥ क्षणद्यतिघनश्रियोव्रजनवीनयूनोः पदैः सुवालुभिरलङ्कृता ललितलक्ष्मलक्ष्मीभरैः । तयोर्नखरमण्डलीशिखरकेलिचयाँचितै-र्वृता किशलयाङ्कुरैः शरणमस्तु वृन्दाटवी ॥ ४॥ व्रजेन्द्रसखनन्दिनीशुभतराधिकारक्रिया प्रभावजसुखोत्सवस्फुरितजङ्गमस्थावरा । प्रलम्बदमनानुजध्वनितवंशिकाकाकली रसज्ञमृगमण्डला शरणमस्तु वृन्दाटवी ॥ ५॥

अमन्दमुदिरार्बुदाभ्यधिकमाधुरीमेदुर व्रजेन्द्रसुतवीक्षणोन्नद्ण्तनीलकण्ठोत्करा । दिनेशसुहृदात्मजाकृतनिजाभिमानोल्लसल्-लताखगमृगाङ्गना शरणमस्तु वृन्दाटवी ॥ ६॥ अगण्यगुणनागरीगणगरिष्ठगान्धर्विका मनोजरणचातुरीपिशुनकुञ्जपुञ्जोञ्ज्वला । जगन्नयकलागुरोर्ललितलास्यवलात्पद

प्रयोगविधिसाक्षिणी
शरणमस्तु वृन्दाटवी ॥ ७॥
वरिष्ठहरिदासतापदसमृद्धगोवर्धना
मधूद्वहवधूचमत्कृतिनिवासरासस्थला ।
अगूढगहनश्रियो मधुरिमव्रजेनोज्ज्वला
व्रजस्य सहजेन मे शरणमस्तु वृन्दाटवी ॥ ८॥
इदं निखिलनिष्कुटाविलवरिष्ठवृन्दाटवी
गुणस्मरणकारि यः पठित सुष्ठु पद्याष्टकम् ।
वसन् व्यसनमुक्तधीरिनशमत्र सद्वासनः
स पीतवसने वशी रितमवाप्य विक्रीडित ॥ १॥
इति श्रीरूपगोस्वामिविरचितस्तवमालायां

श्रीवृन्दावनाष्टकं सम्पूर्णम् ।

विश्वनाथचक्रवर्ती ठकुरकृतम्।

गाङ्गेयचाम्पेयतडिद्विनिन्दिरोचिःप्रवाहस्नपितात्मवृन्दे । बन्धूकबन्धुद्युतिदिव्यवासोवृन्दे नुमस्ते चरणारविन्दम् ॥ १॥ बिम्बाधरोदित्वरमन्दहास्यनासाग्रमुक्ताद्युतिदीपितास्ये। विचित्ररत्नाभरणश्रियाढ्ये वृन्दे नुमस्ते चरणारविन्दम् ॥ २॥ समस्तवैकुण्ठशिरोमणौ श्रीकृष्णस्य वृन्दावनधन्यधामिन् । दत्ताधिकारे वृषभानुपुत्र्या वृन्दे नुमस्ते चरणारविन्दम् ॥ ३॥ त्वदाज्ञया पल्लवपुष्पभृङ्गमृगादिभिर्माधवकेलिकुञ्जाः। मध्वादिभिर्भान्ति विभूष्यमाणाः वृन्दे नुमस्ते चरणारविन्दम् ॥ ४॥ त्वदीयदौत्येन निकुञ्जयूनोः अत्युत्कयोः केलिविलाससिद्धिः । त्वत्सौभगं केन निरुच्यतां तद्वृन्दे नुमस्ते चरणारविन्दम् ॥ ५॥ रासाभिलाषो वसतिश्च वृन्दावने त्वदीशाङ्घ्रिसरोजसेवा । लभ्या च पुंसां कृपया तवैव वृन्दे नुमस्ते चरणारविन्दम् ॥ ६॥ त्वं कीर्त्यसे सात्वततन्त्रविद्भिः लीलाभिधाना किल कृष्णशक्तिः । तवैव मूर्तिस्तुलसी नृलोके वृन्दे नुमस्ते चरणारविन्दम् ॥ ७॥ भक्त्या विहीना अपराधलेशैः क्षिप्ताश्च कामादितरङ्गमध्ये । कृपामयि त्वां शरणं प्रपन्नाः वृन्दे नुमस्ते चरणारविन्दम् ॥ ८॥ वृन्दाष्टकं यः शृणुयात्पठेच्च वृन्दावनाधीशपदाब्जभृङ्गः । स प्राप्य वृन्दावननित्यवासं तत्प्रेमसेवां लभते कृतार्थः ॥ ९॥ इति विश्वनाथचक्रवर्ती ठकुरकृतं वृन्दादेव्यष्टकं सम्पूर्णम् ।